Magiczny Kraków

Najpiękniejsze szopki zaprezentowano na Rynku Głównym

2019-12-05

Najnowsze i najpiękniejsze dzieła zaprezentowali krakowscy szopkarze. W czwartek, 5 grudnia, na Rynku Głównym odbyła się 77. edycja Konkursu Szopek Krakowskich.

O godz. 10.00 na Rynek Główny przybyli szopkarze ze swoimi dziełami, aby zająć jak najlepsze miejsca na stopniach pomnika Adama Mickiewicza. Po hejnale o godz. 12.00 korowód twórców przeszedł wokół Rynku Głównego przed estradę, gdzie odbyła się prezentacja szopek.

Ogłoszenie wyników konkursu nastąpi w niedzielę, 8 grudnia, o godz. 14.00 w sali audytoryjnej Kupferhaus w Pałacu Krzysztofory na Rynku Głównym 35. Wszystkie zgłoszone szopki będą tradycyjnie prezentowane na pokonkursowej wystawie, tym razem wyjątkowo w oddziale Celestat na ul. Lubicz 16.

Szopka krakowska jest zjawiskiem wyjątkowym w skali światowej. Forma jej ukształtowała się w XIX-wiecznym Krakowie, w środowisku murarzy i robotników budowlanych, poszukujących zarobków w okresie jesienno-zimowym. Budowanie przenośnego teatrzyku lalkowego, ze Świętą Rodziną na pierwszym piętrze, w formie wieżowego budyneczku z elementami przypominającymi architekturę starego Krakowa, było bardzo popularne aż do I wojny światowej. Następnie zwyczaj nieco popadł w zapomnienie, aż do roku 1937, kiedy to miłośnicy tradycji krakowskich zorganizowali I Konkurs Szopek Krakowskich. Od tego czasu, z krótką przerwą w czasie okupacji, ta piękna tradycja przetrwała do dzisiaj i wspaniale się rozwija.

Corocznie, w pierwszy czwartek grudnia przed południem, wokół pomnika Adama Mickiewicza zbierają się szopkarze, aby pokazać swoje najnowsze prace. Towarzyszą im tłumnie zebrani krakowianie, rodziny twórców, turyści i dziennikarze. Każda szopka otrzymuje swój numer konkursowy. Od wielu lat liczba zgłoszonych do konkursu prac jest podobna – między 120 a 160, w tym znaczną większość stanowią szopki wykonane przez dzieci i młodzież.

Konkurs Szopek Krakowskich jest otwarty - udział w nim mogą wziąć wszyscy bez względu na wiek czy miejsce zamieszkania. Każdy uczestnik może zgłosić do konkursu maksymalnie trzy szopki. Zanim jury konkursowe skupi się nad oceną poszczególnych prac, musi stwierdzić, czy wszystkie odpowiadają warunkom konkursu.

Sąd konkursowy powołany przez dyrekcję Muzeum Krakowa ocenia szopki w czterech kategoriach:

- **Szopki dziecięce:**
  - I – do 8 lat
  - II – od 9 lat do 11 lat
  - III – od 12 lat do 14 lat

W trakcie obrad jury wyodrębnia cztery grupy szopek według wielkości:

- **I** – duże powyżej 120 cm
- **II** – średnie od 70 do 120 cm
- **III** – małe od 15 do 70 cm
- **IV** – miniaturowe do 15 cm

Każda zakwalifikowana praca podlega ocenie, według od lat ustalonych kryteriów. Konkurujące szopki otrzymują punkty w skali od 1 do 5 za: nawiązanie do tradycji, architekturę, kolorystykę, lalki, elementy ruchome, nowatorstwo, dekoracyjność i ogólne wrażenie estetyczne. Sąd konkursowy może również wytypować do nagrody prace nieodpowiadające wymienionym wyżej warunkom, lecz odznaczające się innymi, szczególnie wysoko ocenionymi walorami.

Od początku istnienia konkursów, zwyczajowo przyznawano zwycięzcom nagrody pieniężne. Fundowali je prezydenci i wojewodowie Krakowa, zarząd miejski, instytucje kultury, zasobne przedsiębiorstwa, redakcje znanych tygodników, a także osoby prywatne. Aktualnie głównymi sponsorami są instytucje państwowe, ale także stowarzyszenia społeczne oraz przedsiębiorstwa i osoby prywatne, których nie sposób byłoby wszystkich wymienić. Jednakże nie można pominąć inicjatywy pań Magdaleny Knychalskiej i Krystyny Reinfuss-Janusz, córek Romana i Zofii Reinfussów, które ufundowały nagrodę imienia swoich zasłużonych rodziców.

Uroczyste ogłoszenie wyników konkursu oraz wręczenie dyplomów zwyczajowo odbywa się w niedzielne popołudnie, w Pałacu Krzysztofory. Następnie dyrektor Muzeum Krakowa zaprasza wszystkich zebranych do zwiedzania wystawy pokonkursowej, która będzie prezentowana w Celestacie.

Wystawa jest otwarta od drugiego tygodnia grudnia do połowy lutego następnego roku. Ponieważ cieszy się ogromnym, ciągle rosnącym powodzeniem, czynna jest codziennie. W trakcie jej trwania zwiedza ją kilkadziesiąt tysięcy osób. Muzeum co roku zakupuje kilka najciekawszych prac do swojej kolekcji.

Przypomnijmy, że 29 listopada 2018 r. krakowskie szopkarstwo trafiło na Reprezentatywną Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO. To pierwszy wpis dotyczący niematerialnego dziedzictwa z Polski.

- **Szopki młodzieżowe:** od 15 lat do 18 lat
- **Szopki seniorów:** powyżej 18 lat
- **Szopki rodzinne**